

SKYDEBANE
FORENINGEN
DANMARK
FOR IDRÆTTEN OG PASSIONEN

ET SUNDT SKYDEMILJØ

Indhold

Indledning	3
Indretning af skydebaner	4
Ventilation	6
Rengøring	9
Husk at vaske hænder	10
Søg rådgivning, lån og tilskud	11

Indledning

Skydebaneforeningen Danmark arbejder for at sikre tidssvarende og tilstrækkelige faciliteter til skydeidrætten lokalt og nationalt. Facilitetsudvikling og større fokus på skydemiljøet er afgørende for at fastholde aktive skytter og øge tilgangen til skydeidrætten i Danmark.

Med afsæt i Skydebaneforeningen Danmarks undersøgelse af skydefaciliteterne og skydemiljøet på alle landets 429 indendørs 15 meter skydebaner har vi samlet en række anbefalinger og gode råd om ventilationsanlæg, rengøring og den personlige hygiejne i "Et sundt skydemiljø".

Undersøgelsen af skydemiljøet viser, at de enkelte skytteforeninger skal forbedre særligt ventilationen og

rengøringen på skydebaneanlægget for at minimere kroppens indtag af bly.

Blystøv og blygasser kommer ind i kroppen ved, at vi indånder eller spiser det. Især børn kan påvirkes, så det blandt andet går ud over indlæringen. For voksne kan det føre til forhøjet blodtryk og nyreskader. Påvirkningen er nem at minimere til et ufarligt niveau gennem effektiv ventilation og grundig rengøring.

"Et sundt skydemiljø" forklarer, hvordan enkle, faste rutiner kan hjælpe skytteforeninger med at få et sundere skydemiljø. Brochuren fortæller også, hvordan skytteforeninger søger om rådgivning, lån og tilskud til fx nye ventilationsanlæg og rengøringsvenlige overflader.

Indretning af skydebaner

Indret skydebanen optimalt

Indretning og rengøring af skydebaner hænger nøje sammen. En forkert indretning og et uheldigt valg af materialer som fx nålefilt, tæpper og rockwool besværliggør rengøringen, mens godt indrettede skydebaner med velovervejede lofts-, væg- og gulvbelægning gør rengøringen nemmere.

Skydebaneforeningen Danmark har samlet en række anbefalinger til indretning af skydebaner.

Gulve

Vælg et malet betongulv eller et gulv i linoleum, vinyl eller gummi. Det er let at støvsuge og vaske efter brug.

Vægge

Vægge på standpladsen lyddæmpes med vaskbare akustikplader. Væggene på resten af banen beklædes med træbeton eller akustisk gips, der er materialer, som er lette at støvsuge eller vaske.

Loft

Vælg et loft i træbeton. Det er lyddæpende og let at støvsuge.

Standpladsbord

Bordpladen beklædes med et rengøringsvenligt og skridsikkert materiale. Fx en 4 mm gummibelægning.

Skærmen, der forhindrer tilbagekast fra skytten eller naboskytten under pistolskydning, beklædes med rengøringsvenlige overflader på begge sider.

Støjer det for meget?

Består gulve, vægge og lofter af hårde, glatte materialer, anbefaler Skydebaneforeningen Danmark lyd-dæpende foranstaltninger.

Gode råd til indretningen

- ✦ Vælg en gulvbelægning, der er let at rengøre
- ✦ Brug vaskbare lyddæpende akustikplader
- ✦ Anvend rengøringsvenlig gummibelægning på standpladsen

Ventilation

Skydebaneforeningen Danmarks undersøgelse viser, at 84 % af samtlige 429 indendørs skydebaneanlæg har en eller anden form for ventilation. Men kun 38 % af banerne har et ventilationsanlæg, der lever op til Skydebaneforeningen Danmarks anbefalinger.

Ved skydning dannes der i skudafgangen nitrøse gasser, kulilte, blystøv og anden form for støv, der skal suges væk fra skytterne med et velfungerende ventilationsanlæg.

Er der ikke styr på ventilationen på skydebanen, udsættes skytterne for blystøv og blygasser. Det er

usundt, skadeligt og kan føre til forhøjet blodtryk og nyreskader. Børn er særligt følsomme over for blyforureningen, der kan påvirke deres læring i negativ retning.

Heldigvis er påvirkningen nem at minimere til et helt ufarligt niveau gennem en effektiv balanceret ventilation, der sikrer et luftskifte gennem udsugning af den usunde luft og indblæsning af frisk luft.

Skydebaneforeningen Danmark anbefaler, at skytteforeninger indgår en fast serviceaftale med et ventilationsfirma. Det sikrer, at anlægget fungerer korrekt og har det mindst mulige energiforbrug.

Gode råd til ventilationsanlægget

- ⇨ Indblæsning og udsugning skal være indreguleret, så udsugningen kan fjerne krudtrøg og dens indhold af blystøv.
- ⇨ Der skal være indblæsningspose ud for alle standpladser i hele rummets bredde.
- ⇨ Temperaturen på luften, der blæses ind, skal være tæt på temperaturen i lokalet.
- ⇨ Udsugningskanalen skal have en rist pr. standplads og være monteret på gulvet foran standpladserne.
- ⇨ Det anbefales at indgå en fast serviceaftale med et ventilationsfirma.

Læs mere og se testresultater for alle DGI's landsdelsforeninger i rapporten "Miljøet på Danmarks 429 indendørs 15 meter skydebaner", som kan downloades på www.skydebaneforeningen.dk.

Rengøring

Skydebaneforeningen Danmarks undersøgelse viser, at 39 % af skydebaneanlæggene i Danmark stadig har sand på gulvet, mens 52 % ikke har et rengøringsvenligt gulv foran standpladsen. Kun 12 % af skydebanerne har en fast rengøringsrutine.

Skydebaneforeningen Danmark anbefaler rengøringsvenlige overflader og en fast rengøringsrutine med et skema, der fortæller hvornår og hvem, der gør rent. Det sikrer et sundt indeklima og et godt skydemiljø.

Her skal der gøres rent

Alle overflader skal kunne gøres rene med vask, aftøring eller støvsugning.

Undgå at feje gulvet. Det får blot blystøvet til at hvirvle rundt. Gulve skal støvsuges og vaskes.

Vand og sæbe er oftest den bedste løsning til rengøring af:

- ✦ Gulve ved standpladser
- ✦ Borde ved standpladser
- ✦ Afskærmning mellem standpladser
- ✦ Gulvet på banerne
- ✦ Vægge
- ✦ Indblæsningsposer

Væggen fra standpladsen til én meter efter ventilationsanlægget skal vaskes eller støvsuges mindst hver 14. dag, ligesom alle vægge bør vaskes eller støvsuges mindst én gang om året.

Teknologisk Institut anbefaler en støvsuger med et effektivt HEPA-filter, der er tættere end et almindeligt filter.

Læs mere og se testresultater for alle DGI's landsdelsforeninger i rapporten "Miljøet på Danmarks 429 indendørs 15 meter skydebaner", som kan downloades på www.skydebaneforeningen.dk.

Husk at vaske hænder

Det er vigtigt – men let at glemme – at vaske hænder efter skydningen. Glemmer man at vaske hænder, udsætter man sig selv og de andre skytter for en unødvendig blypåvirkning.

En undersøgelse viser nemlig, at blystøv flyttes rundt, når det sidder på hænderne. Vasker man ikke hænder, tager man blystøvet med ind i opholdslokalet, hvor det kan sætte sig på fx køleskabet, kaffekanden eller madvarerne.

Det bør derfor være en fast rutine at vaske hænder, hver gang man har været på skydebanen. På den måde elimineres påvirkningen af bly til et ufarligt niveau.

Skydebaneforeningen Danmark anbefaler:

- ✦ at muligheden for at vaske hænder gøres tilgængelig
- ✦ at skytterne husker hinanden på vigtigheden af at vaske hænder

Søg rådgivning, lån og tilskud

Sådan forbedres skydemiljøet

På www.skydebaneforeningen.dk findes inspiration og gode råd til, hvordan skytteforeninger kommer i gang med at forbedre miljøet på skydeanlægget.

Skytteforeninger kan også kontakte Skydebaneforeningen Danmarks rådgivere, der hjælper med rådgivning, projektering og vejleder om tilskuds- og lånemuligheder, når skytteforeninger vil bygge, renovere, installere nyt ventilationsanlæg eller etablere rengøringsvenlige overflader.

Ansøgningskemaer

For at få rådgivning, lån og tilskud skal skytteforeningen udfylde et ansøgningskema. Download ansøgningskema og vejledning på www.skydebaneforeningen.dk.

Skydebaneforeningen Danmark arbejder hele tiden på at finde nye og bedre materialer, der giver et sundere skydemiljø. På hjemmesiden findes de anbefalede materialer og kontaktoplysninger på rådgivere.

Det er bestyrelsens ansvar, at der er styr på sundheden og rengøringen på skydebanerne og i opholdslokalerne. Kontakt Skydebaneforeningen Danmarks rådgivere og bliv guidet til et bedre skydemiljø.

Skydebaneforeningen Danmark
Vingstedvej 27 • 7182 Bredsten • 76 65 67 00
www.skydebaneforeningen.dk